

ΑΠΟΦΑΣΗ 12/2024

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής «Αρχή») συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε συνεδρίαση την Τρίτη 13-06-2023 και ώρα 10.00, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, τα τακτικά μέλη Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Χρήστος Καλλονιάτης, Αικατερίνη Ηλιάδου και Γρηγόριος Τσόλιας, ως εισηγητής. Παρούσες, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ήταν η Στεφανία Πλώτα, ειδική επιστήμονας - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα κατωτέρω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5612/07-09-2021 καταγγελία, ο Α (εφεξής «καταγγέλλων») προσέφυγε στην Αρχή κατά της εταιρείας Google LLC (εφεξής «Google» ή «εταιρεία»), για μη ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη) αποτελεσμάτων που εμφανίζονται στη μηχανή αναζήτησης της Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμο του. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων έχει ενημερώσει την εταιρεία ότι υφίσταται η υπ' άρ. ... Διάταξη της κ. Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών ..., με την οποία κρίθηκε ότι ο ίδιος δεν έχει καμία σχέση με τις πράξεις για τις οποίες καταδικάστηκε το συγγενικό του πρόσωπο -...- και κακώς έχει συνδεθεί το όνομά του σε διαδικτυακές αναρτήσεις με το συγγενικό του αυτό πρόσωπο και την ποινική καταδίκη του. Ο καταγγέλλων αναφέρει ότι έχει υποβάλει στην εταιρεία αιτήματα στις ..., ..., ... και ..., ασκώντας το δικαίωμα στη λήθη και ζητώντας τη διαγραφή

συνδέσμων από τα αποτελέσματα αναζητήσεων της εταιρείας με βάση το ονοματεπώνυμό του, καθώς και από την πλατφόρμα X, η οποία, όπως αναφέρει, ανήκει στην καταγγελλόμενη εταιρεία και ότι, αν και τέσσερις (4) συγκεκριμένες αναρτήσεις διεγράφησαν από τη μηχανή αναζήτησης της Google, οι αντίστοιχες αναρτήσεις δεν διεγράφησαν και από την αναφερθείσα πλατφόρμα. Σύμφωνα με την από ... καταγγελία του καταγγέλλοντος ενώπιον του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων της εταιρείας, η από ... αιτιολόγηση της εταιρείας για τη μη διαγραφή των ακόλουθων συνδέσμων, που περιέχονταν στο από ... αίτημα διαγραφής του, ήταν ότι ενδιαφέρουν τη «δημόσια ζωή», ενώ ο καταγγέλλων ισχυρίζεται ότι περιλαμβάνουν ανεπίκαιρα δεδομένα εις βάρος του, καθώς, ενώ του αποδίδεται η τέλεση ποινικών αδικημάτων, σε καμία από τις αναρτήσεις δεν αναφέρεται ότι η σχετική μηνυτήρια αναφορά τέθηκε στο αρχείο και ότι σε βάρος του καταγγέλλοντος ουδεμία ποινική δίωξη εκκρεμεί για τις υποθέσεις που αναγράφονται στους ακόλουθους συνδέσμους:

1. [...](#)
2. [...](#)
3. [...](#)
4. [...](#)
5. [...](#)
6. [...](#)
7. [...](#)

Επίσης, στις ..., ο καταγγέλλων υπέβαλε αίτημα διαγραφής των αποτελεσμάτων με κριτήριο το ονοματεπώνυμό του από τη μηχανή αναζήτησης της εταιρείας για τους ακόλουθους συνδέσμους για τον ίδιο ως άνω αναφερθέντα λόγο, για το οποίο δεν έχει λάβει απάντηση από την εταιρεία, όπως ο ίδιος αναφέρει:

8. [...](#)
9. [...](#)
10. [...](#)
11. [...](#)
12. [...](#)

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ανωτέρω καταγγελίας, κάλεσε τις εταιρείες Google LLC, ως τον φορέα εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης Google, και Google Hellas με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΞΞ/2810/07-12-2021 έγγραφο, να παράσχουν τις απόψεις επί των καταγγελλομένων. Η εταιρεία Google LLC σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου, ενημέρωσε την Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/292/14-01-2022 έγγραφο ότι ο καταγγέλλων υπέβαλε μέσω διαδικτυακής φόρμας τα με αριθμό αναφοράς ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... και ... αιτήματά του, με τα οποία αιτούνταν την κατάργηση από τα αποτελέσματα αναζήτησης της μηχανής αναζήτησης Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμό του των συνδέσμων (URLs) που αναφέρονται στα ως άνω αιτήματα επικαλούμενος το δικαίωμα στη λήθη. Η Google απάντησε στον καταγγέλλοντα, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «[...] Φαίνεται ότι οι πληροφορίες που θέλετε να καταργήσει η Google σχετίζονται με ποινικά αδικήματα. Δεν έχουμε στη διάθεσή μας τυχόν πληροφορίες ή έγγραφα που επιβεβαιώνουν ότι οι συγκεκριμένες ποινικές διώξεις που αναφέρονται σε αυτά τα URL επιλύθηκαν υπέρ σας. Σε αντίθετη περίπτωση, εάν καταδικαστήκατε για αυτό το έγκλημα, δεν έχουμε στη διάθεσή μας τυχόν πληροφορίες ή έγγραφα που επιβεβαιώνουν τη διάρκεια της εκτιμώμενης ποινής ή/και αν έχουν παρέλθει άλλες προϋποθέσεις που σχετίζονται με την απόφαση. Χωρίς αυτήν την επιβεβαίωση, δεν είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε πλήρως το αίτημά σας σχετικά με την κατάργηση αυτών των URL. Συνεπώς, τα URL προς το παρόν δεν έχουν καταργηθεί, γιατί βάσει των παρεχόμενων πληροφοριών, δεν φαίνεται να είναι ανακριβή, μη ενημερωμένα ή ατελή. Ωστόσο, αν επιθυμείτε να παράσχετε αυτό ή άλλο υποστηρικτικό υλικό τεκμηρίωσης που θα μπορούσε να μας βοηθήσει να αξιολογήσουμε το αίτημά σας, θα μπορούσαμε να το επανεκτιμήσουμε, ανάλογα με την τεκμηρίωση που θα λάβουμε. Μπορείτε να στείλετε το αίτημα κατάργησης απευθείας στον webmaster του ιστοτόπου [...]». Η εταιρεία επεσήμανε στην απάντησή της ότι η αξιολόγηση των αιτημάτων του καταγγέλλοντος κατ' εφαρμογή του δικαιώματος στη λήθη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διαγραφή των επίμαχων συνδέσμων δεν επιτρέπεται στην υπό κρίση περίπτωση για τους ακόλουθους λόγους: το δικαίωμα στη λήθη, όπως ρυθμίζεται από το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, έχει προσδιορισθεί δυνάμει της απόφασης Costeja και των Κατευθυντήριων Οδηγιών της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, ως το δικαίωμα ενός προσώπου να παύσει η σχετική με το πρόσωπό του πληροφορία να συνδέεται με το

ονοματεπώνυμό του μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων, ο οποίος προκύπτει κατόπιν αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμό του, όταν, την εν λόγω χρονική στιγμή, η πληροφορία «είναι ακατάλληλη, δεν είναι ή έχει πάψει να είναι συναφής με το οικείο ζήτημα ή είναι υπερβολική σε σχέση με τους ως άνω σκοπούς ή με τον χρόνο που έχει παρέλθει» αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να αναζητείται η δίκαιη εξισορρόπηση ιδίως μεταξύ του εννόμου συμφέροντος των δυνητικά ενδιαφερόμενων χρηστών του διαδικτύου για πρόσβαση στην πληροφορία αυτή και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων δυνάμει των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη. Η εταιρεία επισημαίνει τα κριτήρια που τίθενται ως ερωτήματα στις Κατευθυντήριες Οδηγίες της ΟΕ του Άρθρου 29, ήτοι «Τι ρόλο διαδραματίζει το υποκείμενο στη δημόσια ζωή», «Αφορούν τα δεδομένα την επαγγελματική ζωή του υποκειμένου», «Είναι τα δεδομένα που σχετίζονται με την επαγγελματική ζωή του προσώπου υπέρμετρα. Δραστηριοποιείται το υποκείμενο των δεδομένων ακόμη στο ίδιο επάγγελμα», «Είναι τα δεδομένα ακριβή», «τα δεδομένα αφορούν ποινικά αδικήματα».

Η εταιρεία καταλήγει ότι στην υπό κρίση περίπτωση, το περιεχόμενο των συνδέσμων που περιλαμβάνονται στα αιτήματα του καταγγέλλοντος, αναφέρεται αποκλειστικά σε πληροφορίες που σχετίζονται με την επαγγελματική δραστηριότητά του (ο καταγγέλλων είναι εκδότης και επιχειρηματίας) και μάλιστα σε φερόμενη εμπλοκή του σε συναφείς, ενδεχομένως ποινικές, δικαστικές υποθέσεις. Ειδικότερα, τα επίδικα δημοσιεύματα αναφέρονται στο αδίκημα ... που φέρεται να έχει διαπράξει ο καταγγέλλων σχετικά με τις εταιρείες ..., ... και ..., στη φερόμενη εμπλοκή του σε σκάνδαλα στην ... Υ, σε αναφερόμενη απόπειρά του να "φιμώσει" τη ... Φ, σε φερόμενες παραλείψεις του να ..., καθώς και σε καταγγελίες που έχουν υποβληθεί ... για τις επιχειρήσεις του. Σύμφωνα με την εταιρεία, ο καταγγέλλων δεν επικαλείται, ούτε αποδεικνύει με οποιονδήποτε τρόπο την ανακρίβεια των επίμαχων πληροφοριών, ενώ η προσκομισθείσα από τον ίδιο Εισαγγελική Διάταξη ουδόλως σχετίζεται με τις προαναφερθείσες πληροφορίες, ούτε αποδεικνύει ότι είναι ανακριβείς ή παρωχημένες ενώ το περιεχόμενο των επίμαχων συνδέσμων είναι πρόσφατο και επίκαιρο, καθώς σε πολλές περιπτώσεις αφορά δημοσιεύματα του έτους ... . Εν όψει των ανωτέρω, θεμελιώνεται, σύμφωνα με την εταιρεία, δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού να έχει πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες

και, ως εκ τούτου, η διαγραφή των σχετικών συνδέσμων δεν είναι επιτρεπτή, βάσει των κριτηρίων που τίθενται από τις «Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29». Τέλος, η εταιρεία δήλωσε ότι, επειδή οι ακόλουθοι σύνδεσμοι (URL) οδηγούν τους χρήστες σε ιστοσελίδες το περιεχόμενο των οποίων δεν είναι διαθέσιμο, κατόπιν της γνωστοποίησης από τον καταγγέλλοντα, θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαγραφή αυτών από τον κατάλογο αποτελεσμάτων αναζήτησης που εμφανίζονται επί τη βάσει του ονοματεπωνύμου του:

- i. [...](#)
- ii. [...](#)
- iii. [...](#)
- iv. [...](#)
- v. [...](#)
- vi. [...](#)
- vii. [...](#)

Κατόπιν της εξέτασης των στοιχείων του φακέλου, η Αρχή με τα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3007/23-11-2022 και Γ/ΕΞ/3005/23-11-2022 έγγραφα κάλεσε τις ως άνω αναφερθείσες εταιρείες και τον καταγγέλλοντα αντίστοιχα, όπως νομίμως εκπροσωπούνται, να παραστούν, μέσω τηλεδιάσκεψης, στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Αρχής στις 29-11-2022, προκειμένου να συζητηθεί η εν θέματι καταγγελία. Στην ανωτέρω συνεδρίαση συζητήθηκε το υποβληθέν αίτημα αναβολής του πληρεξούσιου δικηγόρου του καταγγέλλοντος, το οποίο έγινε δεκτό από την Ολομέλεια και ορίστηκε ως νέα ημερομηνία συνεδρίασης της Ολομέλειας για τη συζήτηση της εν θέματι καταγγελίας η 10^η-01-2023. Στη συνεδρίαση αυτή παρέστησαν και ανέπτυξαν τις απόψεις τους ο πληρεξούσιος δικηγόρος του καταγγέλλοντος Βασίλειος Σωτηρόπουλος (ΑΜΔΣ ...) και εκ μέρους της εταιρείας Google LLC οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Ιωάννης-Διονύσιος Φιλιώτης (ΑΜΔΣ ...), Χαρίκλεια Δαούτη (ΑΜΔΣ ...) και Ευαγγελία Τσιριγώτη (ΑΜΔΣ ...). Πριν από το τέλος της συνεδρίασης απεχώρησε ο πληρεξούσιος δικηγόρος του καταγγέλλοντος και στη συνέχεια ο καταγγέλλων και η εταιρεία υπέβαλαν τα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/660/27-01-2023 και Γ/ΕΙΣ/702/30-01-2023 υπομνήματα, αντιστοίχως, εντός της σχετικής προθεσμίας που όρισε ο Πρόεδρος κατά τη συνεδρίαση.

Ο καταγγέλλων στο μετά τη συζήτηση υπόμνημα που υπέβαλε στην Αρχή, ανέφερε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας αποδέχθηκε ορισμένα αιτήματα διαγραφής και πράγματι αφαίρεσε τους συνδέσμους από την μηχανή αναζήτησης Google, ενώ αρνήθηκε την διαγραφή άλλων. Επιπλέον, ανέφερε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνήθηκε να διαγράψει το ίδιο το περιεχόμενο των προσωπικών δεδομένων σε όσες εξ αυτές τις αναρτήσεις το περιεχόμενο φιλοξενείτο από ιστολόγια της πλατφόρμας Χ, η οποία ανήκει επίσης στην Google, ήτοι αφαιρέθηκαν ως αποτελέσματα αναζήτησης, αλλά παρέμειναν ως περιεχόμενο στα ιστολόγια του ίδιου υπεύθυνου επεξεργασίας, ενώ όφειλε να είχε ενημερώσει και την πλατφόρμα Χ για τη διαγραφή των εν λόγω δεδομένων, και στο αίτημα αυτό ουδέποτε απάντησε ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Ο καταγγέλλων ανέφερε ότι από το σύνολο των συνδέσμων, για τους οποίους έχει αιτηθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας να διαγραφούν ως αποτελέσματα στη μηχανή αναζήτησης Google με κριτήριο το ονοματεπώνυμό του, παραμένουν ακόμη ως αποτελέσματα της αναζήτησης οι ακόλουθοι:

1. [...](#)
2. [...](#)
3. [...](#)
4. [...](#)
5. [...](#)
6. [...](#)

Η εταιρεία με το υπόμνημα που υπέβαλε στην Αρχή μετά την ακρόαση, επαναλαμβάνει όσα είχε αναφέρει στο πριν από τη συζήτηση της καταγγελίας υπόμνημα, καθώς και όσα ανέπτυξε στην ακροαματική διαδικασία, υποστηρίζοντας δηλαδή ότι θεμελιώνεται δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες, αφού αυτές αφορούν τον καταγγέλλοντα υπό την επαγγελματική του ιδιότητα, την οποία εξακολουθεί να διατηρεί, ενώ δεν αμφισβητείται η ακρίβεια αυτών με βάση τα στοιχεία που ο ίδιος διέθεσε και ότι δεν υποχρεούται να διαγράψει τους ως άνω υπό σημείο 2-6 συνδέσμους -ισχυριζόμενη επιπροσθέτως ότι ο υπό σημείο 1 σύνδεσμος δεν προκύπτει σαν αποτέλεσμα στη μηχανή αναζήτησης με βάση το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος, ενώ εξακολουθεί να προκύπτει ως αποτέλεσμα επιπλέον και ο ακόλουθος σύνδεσμος:

...

Η εταιρεία αναφέρει περαιτέρω ότι ο καταγγέλλων δεν αμφισβήτησε την ακρίβειά τους και το μόνο στοιχείο που προσκόμισε είναι η υπ' αρ. ... Εισαγγελική Διάταξη, η οποία ουδόλως σχετίζεται με το δικαίωμα στη λήθη και τις αναφερόμενες στα δημοσιεύματα πληροφορίες που αφορούν ... και ..., καθώς εξεδόθη επί εγκλήσεως του Β κατά, μεταξύ άλλων, του καταγγέλλοντος, ο οποίος απηλλάγη από τα αδικήματα ..., απορρίπτοντας τα πραγματικά περιστατικά που τον συνέδεαν με αυτές τις πράξεις. Η εταιρεία επισημαίνει επίσης ότι η επικληθείσα Εισαγγελική Διάταξη δεν είναι ικανή να στοιχειοθετήσει το δικαίωμά του στη λήθη, ως προς τα επίμαχα δημοσιεύματα, καθώς τα τελευταία αφορούν σε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά που συνιστούν ενδεχομένως διαφορετικές αξιόποινες πράξεις, όπως ... . Σε σχέση με την από ... καταγγελία του καταγγέλλοντος στον ΥΠΔ της εταιρείας Google LLC, την οποία ο καταγγέλλων θεώρησε ως υπεύθυνο επεξεργασίας των δεδομένων που αναρτώνται στη διαδικτυακή υπηρεσία Blogger, υπηρεσία φιλοξενίας που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργούν εξατομικευμένα ιστολόγια με περιεχόμενο της επιλογής τους, η εταιρεία αναφέρει ότι η υπηρεσία αυτή παρέχεται από την εταιρεία Google Ireland Ltd, με έδρα την Ιρλανδία, αλλά ούτε η εταιρεία Google LLC, ούτε η Google Ireland είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που οι χρήστες της υπηρεσίας μπορεί να αναρτήσουν χρησιμοποιώντας την υπηρεσία Blogger. Η εταιρεία Google Ireland είναι πάροχος φιλοξενίας για τα δεδομένα που συγκεντρώνονται στην υπηρεσία υπό την έννοια του αρ. 14 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2000/31/ΕΚ. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, ως προς την ουσία της προαναφερόμενης από ... καταγγελίας, η εταιρεία υποστηρίζει ότι τυγχάνει άνευ αντικειμένου και αβάσιμη, καθώς ο καταγγέλλων είχε αιτηθεί όπως η Google LLC αποσύρει τις ακόλουθες αναρτήσεις από την υπηρεσία Blogger ισχυριζόμενος ότι, εφόσον η Google LLC διέγραψε τους ανωτέρω συνδέσμους από τη μηχανή αναζήτησης, η Google LLC πρέπει να αποσύρει τις αντίστοιχες δημοσιεύσεις από την υπηρεσία Blogger και να ενημερώσει τους υπευθύνους επεξεργασίας των ακόλουθων αναρτήσεων να κάνουν το ίδιο:

i ...

ii ...

iii ...

Εντούτοις, όπως ισχυρίζεται η εταιρεία, οι ανωτέρω αναρτήσεις i, ii και iv έχουν ήδη διαγραφεί από την υπηρεσία Blogger από τους χρήστες της υπηρεσίας που τις ανήρτησαν (Blogger users) και η Google LLC διέγραψε τους ανωτέρω συνδέσμους από τη μηχανή αναζήτησης γιατί τα αντίστοιχα δημοσιεύματα είχαν αποσυρθεί από τους εκδότες τους (χρήστες της υπηρεσίας Blogger) και η μόνη ανάρτηση που εμφανίζεται σήμερα είναι η ακόλουθη:

...

Η εν λόγω ανάρτηση περιλαμβάνει απεικόνιση του καταγγέλλοντος με ... σε δημόσιο χώρο και αναφορά του ονόματός του, δεν είναι παράνομη, ούτε ανακριβής και συνεπώς μη διαγραφτέα από τον εκδότη της και, παρότι είχε αποσυρθεί αρχικώς από τον εκδότη της και η Google LLC την είχε διαγράψει από τη μηχανή αναζήτησης, αναρτήθηκε εκ νέου αλλά εξακολουθεί να μην περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης. Επιπλέον, η εταιρεία αναφέρει ότι, όπως δέχθηκε η υπ' αρ. 3672/17-12-2013 απόφαση του Ανώτατου Αναιρετικού Δικαστηρίου της Ιταλίας, ερμηνεύουσα και εφαρμόζουσα την Οδηγία E-Commerce, το πρόσωπο που αναρτά (χρήστης Blogger) είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο μόνος υπεύθυνος να εξασφαλίσει τη νομιμότητα των πληροφοριών, ενώ η Google Ireland ουδεμία υποχρέωση έχει να ελέγχει τις πληροφορίες, αλλά και ουδεμία ευθύνη για τυχόν παράνομο χαρακτήρα αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν γνωρίζει τον παράνομο χαρακτήρα και ότι δεν υφίσταται δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει τον παράνομο χαρακτήρα. Σύμφωνα μάλιστα με το άρθρο 14 παρ. 1 του ΠΔ 131/2003, που ενσωμάτωσε την ανωτέρω Οδηγία, οι φορείς παροχής υπηρεσιών διαδικτύου «δεν έχουν [...] γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν, ούτε γενική υποχρέωση δραστηρίας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες». Η Google Ireland, ως πάροχος της υπηρεσίας Blogger στον ΕΟΧ και την Ελβετία, όπως αναφέρει η εταιρεία, φιλοξενεί τις αναρτήσεις Blogger στους διακομιστές της με βάση τις οδηγίες των χρηστών της υπηρεσίας Blogger, χωρίς να καθορίζει τα μέσα ή τους σκοπούς της επεξεργασίας οποιωνδήποτε από τα προσωπικά δεδομένα που οι χρήστες της υπηρεσίας πιθανώς αποφασίζουν να συμπεριλάβουν στις αναρτήσεις Blogger τους και μοναδικοί υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που αναρτώνται

στην υπηρεσία Blogger είναι οι χρήστες της υπηρεσίας, σύμφωνα και με την επικαλούμενη απόφαση ΠΠΑ 457/2016 (ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Η Αρχή, μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων του φακέλου και όσων προέκυψαν από την ενώπιόν της ακροαματική διαδικασία και τα υπομνήματα των μερών, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων 2016/679 (ΓΚΠΔ) και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α΄ 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
2. Επειδή η Google LLC, με έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/10060/14-12-2018 έγγραφό της ενημέρωσε την Αρχή ότι, καίτοι η Google Ireland θα αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τα δεδομένα του χρήστη που συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, όταν οι χρήστες αλληλοεπιδρούν με τις υπηρεσίες της Google -συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που έχουν συλλεγεί μέσω της μηχανής αναζήτησης Google, όπου οι χρήστες επιλέγουν να αποθηκεύουν δεδομένα δραστηριοτήτων ή αναζήτησης ιστορικότητας στους λογαριασμούς τους- η Google LLC θα συνεχίζει να είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων του ταξινομημένου περιεχόμενου (ευρετηρίου) της μηχανής αναζήτησης Google και να διαχειρίζεται τη διαδικασία διαγραφής στο πλαίσιο του δικαιώματος στη λήθη. Επομένως, στην υπό εξέταση περίπτωση, ο σκοπός και τα μέσα επεξεργασίας για την ικανοποίηση του κατά το άρθρο 17 του ΓΚΠΔ δικαιώματος διαγραφής (στη λήθη), καθορίζονται πλήρως από την εταιρεία Google LLC, όπως η ίδια δηλώνει, η εγκατάσταση της οποίας βρίσκεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, παρότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορά υποκείμενα των δεδομένων ευρισκόμενα στο έδαφος της Ένωσης, εφόσον η εταιρεία Google LLC δεν διαθέτει κύρια εγκατάσταση στην Ένωση για την υπό

εξέταση δραστηριότητα, δεν έχει εφαρμογή ο κατά τα άρθρα 56 και 60 του ΓΚΠΔ «μηχανισμός μιας στάσης» που εγκαθιδρύει ο ΓΚΠΔ και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 παρ. 1, 2 παρ. 1 και 3 παρ. 2 ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. ζ' ν. 4624/2019, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της καταγγελίας του Α, για παραβίαση του δικαιώματος διαγραφής.

3. Επειδή η δραστηριότητα της Google Hellas/Athens (ΓΚΟΥΓΚΛ ΕΛΛΑΣ Εφαρμογές Διαδικτύου Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης) είναι η παροχή υπηρεσιών μάρκετινγκ προς την Google Ireland Ltd, η καταγγελία για την απόρριψη του αιτήματος διαγραφής συνδέσμων στο πλαίσιο ικανοποίησης του δικαιώματος στη λήθη, εξετάζεται μόνο ως προς την εταιρεία Google LLC ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων του ταξινομημένου περιεχόμενου (ευρετηρίου) της μηχανής αναζήτησης Google.
4. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχείο 7 «υπεύθυνος επεξεργασίας» είναι «το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως έχει αναλυτικά ερμηνευθεί η διάταξη από το ΔΕΕ και το ΣτΕ.
5. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, «το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να διαγράψει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εάν ισχύει ένας από τους ακόλουθους λόγους: α) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι πλέον απαραίτητα σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, [...], γ) το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και δεν υπάρχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για την επεξεργασία ή το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, δ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβλήθηκαν σε επεξεργασία παράνομα, [...]». Στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στον βαθμό που η επεξεργασία είναι

απαραίτητη: α) για την άσκηση του δικαιώματος ελευθερίας της έκφρασης και του δικαιώματος στην ενημέρωση [...]».

6. Επειδή σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 17 του ΓΚΠΔ, όπως αυτό έχει ερμηνευτεί κατά περιεχόμενο από τις Κατευθυντήριες Γραμμές 5/2019 του ΕΣΠΔ¹, το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να διαγράψει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εάν ισχύει ένας από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 17 του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει² ότι, σε περίπτωση που το αίτημα διαγραφής ασκείται για τον πρώτο λόγο, ήτοι το υποκείμενο αιτείται τη διαγραφή περιεχομένου από τα αποτελέσματα αναζήτησης, όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου δεν είναι πλέον απαραίτητα σε σχέση με τους σκοπούς, από τη μηχανή αναζήτησης πρέπει να διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δικαιωμάτων των χρηστών του Διαδικτύου κατά την πρόσβαση στις πληροφορίες. Ιδιαίτερα, θα πρέπει να αξιολογείται κατά πόσον, με το πέρασμα του χρόνου, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν καταστεί παρωχημένα ή δεν έχουν επικαιροποιηθεί. Επίσης, το ΕΣΠΔ³ αναφέρει ότι σε περίπτωση που το αίτημα διαγραφής ασκείται για τον τρίτο λόγο, ήτοι το υποκείμενο αντιτάσσεται στην επεξεργασία, τότε ο ΓΚΠΔ παρέχει ισχυρότερες εγγυήσεις στα υποκείμενα δεδομένων από ό,τι η Οδηγία 95/46, διότι το δικαίωμα εναντίωσης του ΓΚΠΔ δεν περιορίζει τους λόγους βάσει των οποίων τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να ζητήσουν τη διαγραφή κατά το άρθρο 17 παρ. 1 του ΓΚΠΔ. Το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να εναντιωθεί στην επεξεργασία «για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του», χωρίς να χρειάζεται πλέον να καταδείξει «επιτακτικούς και νόμιμους λόγους», όπως προέβλεπε η Οδηγία 95/46. Ο ΓΚΠΔ μεταθέτει το βάρος της απόδειξης και παρέχει ένα τεκμήριο υπέρ του υποκειμένου δεδομένων, υποχρεώνοντας αντί αυτού (του υποκειμένου) τον υπεύθυνο

---

¹ Κατευθυντήριες Γραμμές 5/2019 Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων σχετικά με «τα κριτήρια που διέπουν το δικαίωμα στη λήθη, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, στις περιπτώσεις μηχανών αναζήτησης»

² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές 5/2019, ό.π., παρ. 19

³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές 5/2019, ό.π., παρ. 27

επεξεργασίας (εν προκειμένω την Google) να αποδείξει τους επιτακτικούς και νόμιμους λόγους που καθιστούν την επεξεργασία απολύτως απαραίτητη (άρθρο 21 παρ. 1 ΓΚΠΔ). Κατά συνέπεια, όταν ένας πάροχος μηχανής αναζήτησης λαμβάνει σήμερα μια αίτηση διαγραφής βάσει της ιδιαίτερης κατάστασης του υποκειμένου των δεδομένων, οφείλει πλέον να διαγράψει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ, εκτός εάν είναι σε θέση να αποδείξει ότι υφίστανται «επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι» για τη συμπερίληψη του συγκεκριμένου αποτελέσματος αναζήτησης, που σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παράγραφος 1 αποτελούν «επιτακτικούς και νόμιμους λόγους (...) οι οποίοι υπερισχύουν των συμφερόντων, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων»⁴.

7. Επειδή, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να πάψει η σχετική με το πρόσωπό του πληροφορία να συνδέεται με το ονοματεπώνυμό του μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων, ο οποίος προκύπτει κατόπιν αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο φυσικού προσώπου⁵ και επιπλέον η εν λόγω αναζήτηση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μπορούν οι χρήστες να αποκτήσουν μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων, μια συστηματική επισκόπηση των διαθέσιμων στο διαδίκτυο πληροφοριών που αφορούν το εν λόγω πρόσωπο και που παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα να σχηματίσουν ένα, κατά το μάλλον ή ήττον, λεπτομερές προφίλ του υποκειμένου των δεδομένων⁶, το οποίο αφορά την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων⁷.
8. Επειδή, εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εναπόκειται στο πρόσωπο, το οποίο ζητεί τη διαγραφή συνδέσμων, σε περίπτωση επικαλούμενης ανακρίβειας του ταξινομημένου περιεχομένου να αποδείξει την πρόδηλη ανακρίβεια των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο εν λόγω περιεχόμενο προσκομίζοντας τα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι είναι σε θέση να αναζητήσει, υπό το πρίσμα των

---

⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές 5/2019, ό.π., παρ. 30

⁵ C-136/17 σκ. 52.

⁶ C-460/20 σκ. 50, C-131/12 σκ. 36, 37 και C-136/17 σκ. 36.

⁷ C-460/20 σκ. 52, 62.

περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, προκειμένου να αποδείξει την πρόδηλη αυτή ανακρίβεια⁸.

9. Επειδή περαιτέρω, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης «[...] μολονότι τα προστατευόμενα από τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων υπερέχουν, κατά κανόνα, του εννόμου συμφέροντος των δυνητικά ενδιαφερόμενων χρηστών του διαδικτύου για πρόσβαση στην επίμαχη πληροφορία, εντούτοις η εξισορρόπηση αυτή μπορεί να εξαρτάται από τις κρίσιμες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως, ιδίως από τη φύση της επίμαχης πληροφορίας και από τον ευαίσθητο χαρακτήρα της για την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων καθώς και από το συμφέρον του κοινού να διαθέτει την πληροφορία αυτή, συμφέρον το οποίο μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως, μεταξύ άλλων, του ρόλου που διαδραματίζει το εν λόγω υποκείμενο στον δημόσιο βίο [αποφάσεις της 13ης Μαΐου 2014, *Google Spain και Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 81, καθώς και της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, *GC* κ.λπ. (Διαγραφή συνδέσμων προς ευαίσθητα δεδομένα), C-136/17, EU:C:2019:773, σκέψη 66]. 63. Ειδικότερα, όταν το υποκείμενο των δεδομένων διαδραματίζει ρόλο στον δημόσιο βίο, πρέπει να επιδεικνύει μεγαλύτερο βαθμό ανοχής, δεδομένου ότι αναπόφευκτα και εν γνώσει του εκτίθεται στον έλεγχο του κοινού (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 6ης Οκτωβρίου 2022, *Khural και Ζεγχαλον κατά Αζερμπαϊτζάν*, CE:ECHR:2022:1006JUD005506911, § 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία)»⁹.
10. Επειδή σύμφωνα με τη νομολογία της Αρχής, οι λόγοι υποβολής αιτήματος διαγραφής συνδέσμου προς τον φορέα υπηρεσίας μηχανής αναζήτησης, όπως η Google, πρέπει να τεκμηριώνονται¹⁰.
11. Επειδή η διαδικτυακή υπηρεσία Blogger είναι υπηρεσία φιλοξενίας που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να δημιουργούν εξατομικευμένα ιστολόγια με περιεχόμενο της επιλογής τους, να επεξεργάζονται και να διαγράφουν αυτό το περιεχόμενο. Εν προκειμένω δεν προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία είναι υπεύθυνος επεξεργασίας των αναρτήσεων τρίτων προσώπων που περιέχονται στην υπηρεσία Blogger (με όνομα χώρου «Χ») Σύμφωνα δε, με τις Κατευθυντήριες

---

⁸ C-460/20 σκ. 68, 72.

⁹ C-460 σκ. 62, 63.

¹⁰ ΑΠΔΠΧ 25/2019 σκ. 5

Γραμμές 5/2019 του ΕΣΠΔ «δεν απαιτείται από τους παρόχους μηχανών αναζήτησης που έχουν λάβει μια αίτηση διαγραφής από υποκείμενο δεδομένων να ενημερώσουν το τρίτο μέρος που δημοσίευσε τις εν λόγω πληροφορίες στο διαδίκτυο».

12. Επειδή στην υπό εξέταση υπόθεση, διατηρούνται, σύμφωνα με το υπόμνημα που υπέβαλε στην Αρχή ο καταγγέλλων μετά την ακρόαση, ως αποτελέσματα αναζήτησης με κριτήριο το ονοματεπώνυμό του στη μηχανή αναζήτησης Google, οι ακόλουθοι σύνδεσμοι:

[i.](#)   [...](#)
[ii.](#)   [...](#)
[iii.](#)   [...](#)
[iv.](#)   [...](#)
[v.](#)   [...](#)
[vi.](#)   [...](#)

ενώ οι λοιποί σύνδεσμοι που αναφέρονται στην υπό εξέταση καταγγελία δεν προκύπτουν πλέον ως αποτελέσματα με κριτήριο το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος στη μηχανή αναζήτησης Google, όπως προέκυψε και από αναζήτηση της Αρχής στις 12-06-2023.

13. Επειδή οι υπ' αρ. i, ii, iv. v. και vi. σύνδεσμοι που αναφέρονται στη σκέψη 12 περιέχουν δημοσιεύματα των ετών 2008, 2011 και 2012. Οι εν λόγω πληροφορίες θεωρούνται παρωχημένες, καθώς είναι παλαιότερες των δέκα (10) ετών και επιπλέον αφορούν ζητήματα που δεν ενδιαφέρουν πλέον το αναγνωστικό κοινό, ώστε να παρέλκει η εξέταση ετέρων κριτηρίων για τη διαγραφή τους.

14. Επειδή ο υπ' αρ. iii. σύνδεσμος που αναφέρεται στη σκέψη 12 αποτελεί αναπαραγωγή δημοσιεύματος της ιστοσελίδας «Ψ», το οποίο έχει ήδη αφαιρεθεί, κατόπιν σχετικού εξωδίκου δηλώσεως του καταγγέλλοντος.

15. Επειδή στην υπό εξέταση υπόθεση, το αίτημα διαγραφής των άρθρων που αφορούν τον καταγγέλλοντα και περιέχονται στους συνδέσμους που αναφέρονται ως άνω στη σκέψη 12, με όνομα χώρου «Χ», οι οποίοι είναι αναρτημένοι στην υπηρεσία Blogger, έχει απαραδέκτως και μη νομίμως υποβληθεί στην καταγγελλόμενη

εταιρεία, η οποία δεν συνιστά τον υπεύθυνο επεξεργασίας των εν λόγω αναρτήσεων.

Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει ότι πρέπει να δοθεί στην καταγγελλόμενη, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, η αναφερόμενη στο διατακτικό εντολή συμμόρφωσής της με το αίτημα διαγραφής του καταγγέλλοντος των συνδέσμων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα στη μηχανή αναζήτησης ενώ πρέπει να απορριφθεί το αίτημα διαγραφής των άρθρων που αφορούν τον καταγγέλλοντα και περιέχονται στους επίμαχους συνδέσμους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

Δίνει εντολή, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 γ' του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, στην εταιρεία Google LLC, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβεί άμεσα στην κατάργηση-διαγραφή των συνδέσμων που αναφέρονται ανωτέρω στη σκέψη 12, ως αποτελέσματα με κριτήριο αναζήτησης το ονοματεπώνυμο του καταγγέλλοντος στη μηχανή αναζήτησης Google.

Απορρίπτει το αίτημα διαγραφής του καταγγέλλοντος των άρθρων που τον αφορούν και περιέχονται στους συνδέσμους που αναφέρονται ως άνω στη σκέψη 12.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου